

Hyväksytty hallituksessa 20.2.2016

Sosialidemokraattiset Naiset vuoden 2015 toimintakertomus

1. Yleistä:

Kevään kiinnostavia puheenvuoroja käytettiin sosiaali- ja terveyspalvelujen uudelleen järjestämisen tavoista. Tämä Sote-uudistus koskettaa toteutuessaan erityisesti naisia työntekijöinä ja palveluiden käyttäjinä. Puheenjohtaja Tytti Tuppurainen korosti puheissaan kunnallisen ja julkisen palvelutuotannon ensisijaisuutta, jota yksityinen sektori täydentää. Demarinaiset haluavat pitää kiinni oikeudenmukaisista ja tasa-arvoisista terveyspalveluista.

Puheenjohtaja Rinne otti puolueen puheenjohtaja- ja ehdokaspäivillä 7.-8.2. vahvasti kantaa palkkatasa-arvon puolesta. Vaalikentillä SDP:n ehdokkaat pitivät esillä tasa-arvokysymyksiä ja Demarinaisten hallitusohjelmataavoitteet liittyivät nekin raskaan sarjan tasa-arvokysymyksiin, joita olivat 1) samapalkkaisuustavoite 2) lähisuhdeväkivallan ehkäisy ja ensi ja turvakotien rahoitus 3) perheiden varhainen tuki 4) omaishoitolaisten uudistaminen.

Eduskuntavaalien tulos vaikutti merkittävästi politiikan tekemisen mahdollisuuksiin. Uusi asema oppositiossa, YT-neuvottelujen tuloksena irtisanomiset henkilökunnan keskuudesta ja kaventunut toimintabudjetti varjostivat vaalien jälkeistä vuotta.

Puoluetoimiston toimitsijoiden yhteistyön tiivistyminen, muutto uusiin tiloihin sekä halu nousta kannatuslukujen pohjalta opposition vahvaksi vaikuttajaksi, loi luottamusta ja tulevaisuuden uskoa. Vaalien tuloksena SDP oli lisäksi kaikista eduskuntapuolueista naisvaltaisin.

Sosialidemokraattiset Naiset otti tulevaisuuden haasteen vastaan hyvällä itsetunnolla. Puoluetoimintaan on jatkossakin voitava tulla useita väyliä pitkin ja naisoiminta on hyvä tapa päästä mukaan järjestötoimintaan. Tarvitaan nais erityistä, naisten omista lähtökohdista jäseneltyä politiikkaa.

Sipilän porvarihallitus on ollut tasa-arvotoiminnalle erittäin nurja. Hallitusohjelmassa tasa-arvotavoitteita ei asetettu. Valtion talouden ja kilpailukyvyn nimissä on tehty patavanhoillista oikeistopolitiikkaa, jossa pienituloiset, lapsiperheet, yksinhuoltajat, eläkeläiset, pitkäaikaissairaat, vammaiset sekä maahanmuuttajat ovat olleet valtaa pitäviin nähden toisarvoisia kansalaisia. Hallituspolitiikka on ollut jatkuvaa yritystä huonontaa naisten yhteiskunnallista ja työmarkkina-asemaa romuttamalla lasten päivähoidon subjektiivinen oikeus ja uhkailemalla kansaa pakkolaeilla, josta seuraisi muun muassa sunnuntailisien poisto, ylityökorvausten pienentäminen, työajan pidentäminen ja eläkeläisten asumistuen leikkaukset.

Naisliitto täytti 115 vuotta. Lähes yhtä kauan, 110-vuotta, on järjestöllä ollut oma lehti. Pikkuparlamentissa vietettiin Naisliiton juhlaa syyskuussa. Saman päivän iltana hallitus lakkautti kustannussyistä Naisliiton nimikkolehden Dooriksen.

2. Eduskuntavaalit 19.4. Ennakkoäänestys oli 8.-14.4. ja ulkomailla 8.-11.4.3.1.

SDP:stä tuli suurin naistenpuolue

Naisliiton kampanjan suunnittelusta vastasivat työvaliokunta ja hallitus. Naisliiton puheenjohtaja Tytti Tuppurainen toimi myös puolueen kampanjapäällikkönä.

Vaaliohjelma valmistui prosessina. Liittokokoukseen 2014 kirjoitettiin hallituksen ja Naispiirien kanssa yhteistyössä asiakirja Tasa-arvoa yli rajojen. Liittokokous hyväksyi asiakirjasta tehdyt nostot vaaliohjelman kärjiksi. Ohjelma oli Naisliiton kotisivuilla ja se painettiin Dooris- lehteen.

Kampanjatuotteina olivat kukkasiemenpussit, karamellit, kynät, rintanapit, ilmapallot, tarrat, Dooris-lehti ja paperinukke-esite. Naisehdokkaat saivat kuitteja vastaan 300 euroa Facebookissa toteutettuun mainontaan ja Naispiirit ehdokastyökuluista 500 euroa.

Ehdokastapaaminen järjestettiin helmikuussa hotelli Flamingoon. Naisliiton osuutena oli naisehdokkaille ja heidän kampanjapäälliköille sosiaalisen median ja FB käyttöopastusta. Koulutukseen osallistui noin 65-70 henkilöä, myös yhdistysten puheenjohtajia ja ehdokkaiden vaalipäälliköitä.

Demarinaisia oli ehdokkaina koko maassa 102. Naisliiton hallituksesta oli asettunut ehdokkaiksi seuraavat henkilöt; **Tytti Tuppurainen (Oulu, 7665), Tuula Petäkoski-Hult (Pirkanmaa,1051), Sari Melkko (Kaakkois-Suomi, 1243), Karita Toljonen (Helsinki, 641), Anette Karlsson (Uusimaa, 798), Jaana Vasama (Varsinais-Suomi, 2172), Kirsi Kandolin (Pohjanmaa, 252) ja Eveliina Reponen (Savo-Karjala, 992).** Vaalipiirit ja äänimäärät ovat suluissa.

Naisliiton puheenjohtaja Tytti Tuppurainen valittiin toistamiseen kansanedustajaksi ja hän kasvatti ääniosuuttaan vuoden 2011vaaleista 2352 äänellä. Valituiksi tuli 21 naista ja 13 miestä. Läpimenneet naiset keräsivät huikeat 153,278 ääntä ja miehet 99. SDP:n eduskuntaryhmässä on naisia 62 % ja miehiä 38 %.

Politiikassa tapahtui merkittävä sukupuolimuutos, sillä valtakunnan ykköspaikoilla valtaosa oli miehiä. Sama ilmiö, jossa keskeiset tehtävät kasautuivat miehille, koski myös sosialidemokraatteja.

3. Juhlaseminaari 115 vuotta naistoimintaa – 110 vuotta omia lehtiä

Juhlaseminaari pidettiin 19.9.Eduskunnan Pikkuparlamentissa. Aulassa oli Merja Minkkisen suunnittelema näyttely: Järjestölehtikatselmus Työläisnaisliitosta. Näyttelystä ilmeni, kuinka eri aikakauden tapaan tuotiin esille naisten asema kotona, töissä ja yhteiskunnallisena vaikuttajana. Kansan Sivistysrahastolta saimme 5.000€ apurahan näyttelyn toteuttamiseen. Näyttelyn lisäksi jaossa oli Dooris -lehden juhlanumeroa.

Pikkuparlamentin auditorio oli lähes täynnä ja tunnelma oli välitön. Näyttelijä Ella Pyhältö aloitti ohjelman lausumalla runoja. Puolueen tervehdyksen toi puheenjohtaja Antti Rinne. Kuultiin juhlauento, jonka piti yhteiskuntatieteen tohtori Merja Minkkinen Työläisnaisesta Doorikseen – muuttuva naiskuva Naisliiton lehtien silmin. Juhlapuheen esitti Naisliiton puheenjohtaja Tytti Tuppurainen. Tilaisuuden juonsi kansanedustaja Nasima Razmyar. Lopuksi kohotettiin yhdessä malja sananvapaudelle, sisaruudelle ja tasa-arvolle.

Juhlassa palkittiin kaksitoista Tasa-arvon tiennäyttäjää. Tunnustuksen saivat:

Pirjo Andrejeff Pohjanmaan Demarinaiset
Tarja Kantola Helsingin Demarinaiset
Ulla Koskinen-Laine Hämeen Demarinaiset
Tuula Petäkoski-Hult Pirkanmaan Dnaiset
Salme Simpanen Oulun Demarinaiset

Kaija Järvinen Kaakkois-Suomen Demarinaiset
Krista Kiuru Satakunnan Demarinaiset
Liisa Kuntsi Lapin Demarinaiset
Arja Puoskari Savo-Karjalan Demarinaiset
Mirja Suhonen Uudenmaan Demarinaiset

4. Risto Rohkea -tunnustus

Tasa-arvotyö tarvitsee puolestapuhujia miesten rintamalta. Vuodesta 2007 Naisliitto on palkinnut Risto Rohkea – tunnustuksella miehen, joka on: esimerkillisesti toiminut aatteen vakaumuksella tasa-arvoisen, suvaitsevaisen ja moniäänisen yhteiskunnan hyväksi. Vuonna 2015 puheenjohtaja Tytti Tuppurainen antoi Risto Rohkea -kunniakirjan Oulussa 16.3. järjestetyssä tilaisuudessa Oulun ensi- ja turvakodin johtajalle Timo Peltovuorelle.

5. Naisliiton toimisto ja hallitus

Naisliiton toimisto:

Järjestösihteerin (josta 30% Naisliitolle) Laura Ylitalon määräaikainen työsuhde päättyi eduskuntavaaleihin, YT –neuvottelujen tuloksena suunnittelu ja tiedotussihteerin Anneli Velhon työsuhde päättyi 5.8. Jäsenpalvelusihteerin Arja Pennanen, jolta on ostettu hallintopalveluja, siirtyi Kansanvallan työntekijäksi joulukuussa. Toiminnanjohtaja Merja-Hannele Vuohelainen oli siten ainoa Naisliiton työntekijä kesästä lähtien. Yhteistyön tiivistäminen SDP konsernissa oli välttämätöntä organisaation kaikilla tasoilla.

Hallitus kokoontui toimintavuoden aikana viisi kertaa: 22. helmikuuta, 22. maaliskuuta, 23. toukokuuta, 19. syyskuuta ja 22. marraskuuta. Kaikissa kokouksissa puhetta johti puheenjohtaja Tytti Tuppurainen. Kokouksen keskeisimmistä päätöksistä tehtiin selosteet hallitusjäsenten kiertävällä kirjoitusvastuulla. Vuorossa ovat olleet Tuula Petäkoski-Hult, Raija Toivonen, Sari Kananen, Anette Karlsson ja Eeva-Maija Väisänen.

23.5. Kuultiin puoluesihteerin Reijo Paananen alustus puolueen näkymistä. Hän muistutti, että puolueessa on jo kymmenen vuotta suunniteltu järjestöuudistusta. Nyt se toteutetaan. SDP:n politiikan ja viestin oltava kaikilla tasoilla (puolueosastot – piirit – valtakunnantaso) sama. Vuosittain käydään lävitse visio eli mitä tahdomme ja strategia eli miten tämä tahto muutetaan toiminnaksi. Niitä noudatetaan kaikilla organisaation tasoilla, myös esim. sisarjärjestöissä. Käytännössä työjohto organisoidaan uudelleen. Paananen korosti, että puolueen ja Naisliiton budjettien erillisyyden on hyvä asia. Tällä tavoin on helpompaa hoitaa kirjanpitoa ja pysyä selvillä naistoimintaan käytetyistä varoista. Luottamus on tässä prosessissa tärkeintä.

19.9. Palvelualojen ammattiliiton puheenjohtajan Ann Selinin puheenvuoro käsitteli edellisenä päivän suurta mielenilmausta, joka pidettiin Kansalaistorilla Helsingissä hallituksen epäoikeudenmukaisten poliittisten linjausten vuoksi. Edellisestä mielenosoituksesta oli kulunut parikymmentä vuotta ja Selin korosti, että tänään ammattiyhdistysliike on yhtenäisempi kuin koskaan.

19.9. Kuultiin puoluesihteerin Reijo Paananen alustus vaalitappiosta johtuneesta puoluetuen pienenemisestä ja sen seurauksista.: a) Naisliiton toimintabudjetti pienenee samassa suhteessa kuin on puoluetuen menetys. Myös puoluepiirien rahoitus pienenee. Naisliiton tuki puolueelta pienenee 10 prosentista viiteen prosenttiin, mutta nyt puoluetukeen on yhdistetty viestintätuki, jolloin koko potti, josta naistuki lasketaan, on kasvanut. Jotta Naisliiton budjetti olisi samassa suhteessa puoluepiirien saamaan tukeen, niin puoluesihteerin Paananen esitti, että puoluepiirien kanssa tehdään yhdessä naistoimintaa, jota toteutettaisiin Naistoimintaan osoitetusta rahasta. Tämä alueellinen summa olisi 5.000 euroa/piiri.

22.11. Toimitusjohtaja Eija Sorvarin kertoi Miina Sillanpää Säätiöstä ja Seurasta. Miina Sillanpään syntymän 150-vuotisjuhlavuoden valtuuskunnan puheenjohtaja, kansanedustaja Tuula Haatainen alustusti Miinan ja Työläisnaisliiton yhteyksistä ja heijastuksista tähän päivään.

Hallituksen tiedotteet käsittelivät: sosiaali- ja terveystalouden uudistamisesta, naisryttäjien toimeentulo-ongelmia ja lasten subjektiivista päivähoito-oikeutta. Varapuheenjohtaja Tuula Petäkoski-Hult on julkaissut 20.3. tiedotteen: Vammaisten ihmisten oikeudet ratifioitava pikaisesti.

Puheenjohtaja Tytti Tuppurainen on tehnyt subjektiivisen päivähoito-oikeuden puolesta aloitteen Oulun kaupunginvaltuustoon ja aloite toimitettiin hallituksen jäsenille ja heidän kautta eteenpäin jäsenistölle malliksi omille valtuustoaloitteille.

Naisliitto allekirjoitti Nytkiksen lausunnot a) lähisuhteiden väkivallan sovittelun hallinnollisesta uudistuksesta sekä b) ihmiskaupan vastaisesta koordinaattorirakenteesta.

Työkokous Helsingissä hallitukselle ja Naispiirien puheenjohtajille

Työkokous oli 15. elokuuta Telan pääkonttorissa, olimme johtaja Markku J. Jääskeläisen vieraina. Puheenjohtaja Tytti Tuppurainen alusti muutostarpeista puolueessa ja Naisliitossa. Toiminnanjohtaja Merja-Hannele Vuohelainen selvitti Naisliiton taloustilannetta ja taloudenhoitoa sääntöjä puolue toimistossa. Kansanedustaja, työyhteisökouluttaja ja puoluehallituksen jäsen Merja Mäkisalo-Ropponen puhui yhdessä onnistumisen mahdollisuuksista työyhteisöissä. Demokraattisten feministien verkoston vetäjä Maria Rytönen johdatti keskustelua nuorten, feministien ja Naisliiton yhteydestä ja tehtävien eroavuuksista. Käytiin vilkasta keskustelua Naisliiton toiminnan kehittämistä. Todettiin, että Naisliitolla ei ole resursseja oman feministifoorumin käynnistämiseksi. Tilaisuudessa oli noin 20 toveria.

6. Solidaarinen ja tasa-arvoinen maailma kuuluu kaikille

Solidaarisuus aloitti toukokuussa uuden Nostetta naisille -kampanjan, joka kesti marraskuuhun asti. Kampanjalla kerättiin varoja naisten koulutukseen, perheväkivallan vastaiseen työhön Ugandassa ja naisten taloudelliseen voimaantumiseen. Naisliiton kotisivuille päivitettiin GloobalSolidaarisuus.fi -verkkosivu. Suomi Areena 14.-17.7. tapahtumassa Porissa järjestettiin päivän Nostetta naisille -tapahtuma. Ilmapalloja, esitteitä ja kutsuja jaettiin yleisötalousteen, joka pidettiin 15.7.illalla Salinilla. Yleisötapahtumassa puhuttiin tasa-arvosta ja sen puutteesta Suomessa sekä maailmalla. Äänessä olivat puheenjohtaja Tytti Tuppurainen, kansanedustaja Krista Kiuru ja varapuheenjohtaja Tuula Petäkoski-Hult.

Kansainvälinen demariyhteistyö

Viron Kadrin seminaari Tallinnassa 15.-16.5. käsitteli Viron ja Suomen käytyjä eduskuntavaaleja. Naisliitosta osallistuvat Varapuheenjohtajat Tuula Petäkoski-Hult ja Sari Melkko, hallituksen jäsen Jaana Vasama sekä toiminnanjohtaja Merja-Hannele Vuohelainen.

PES naisten ja SIW:n varapuheenjohtajana toimi kansanedustaja Tuula Peltonen. Hänen kauti päättyi kesällä. Käytäntönä on ollut kiertävä (Suomi- Norja - Tanska- Ruotsi) varapuheenjohtajuus Pohjoismaiden kesken. Naisliitto tuki Norjan ehdokasta Astri Aas-Hansenia. Puheenjohtaja Tytti Tuppurainen oli Naisliiton edustaja 11.6. PES Women kongressin kokouksessa Budapestissä.

Sosialistisen Naisinternationaalin kokous pidettiin Angolassa 24.-25.11. Tuula Peltonen osallistui Naisliiton edustajana kokoukseen

7. Vaikuttaminen muissa yhteisöissä

Demokraatin juhlaristeily 27.-29.8. Tukholmaan. Kansanedustaja Riitta Myller puhui Itämeren tilasta. Toiminnanjohtaja Merja-Hannele Vuohelainen puhui Naisliiton toiminnasta ja juhlaseminaarista. Lisäksi laivalla oli Naisliiton materiaalia ständillä.

Tasa-arvopäivät 1.-2.10.Helsinki.

Järjestäjänä oli Tasa-arvotiedon keskus Minna yhteistyössä STM ja valtakunnallisen tasa-arvoverkoston kanssa. Naisliiton 115 -vuotisnäyttelylle ja Dooris- lehdille varattu esittelypiste ja Merja Minkkinen piti esitelmän Naisliiton naiskuvasta järjestölehdissämme.

Hallitukseen kuuluivat: puheenjohtajisto: (liite 1)

pj Tytti Tuppurainen, vpj. I Tuula Petäkoski- Hult ja vpj. II Sari Melkko

Helsinki	Karita Toijonen	Irmeli Ahola
Uusimaa	Anette Karlsson	Heidi Matkaselkä
Uusimaa	Maire Suomi	Leena Tiesmaa
Varsinais-Suomi	Jaana Vasama	Pirjo Hovi-Hairisto
Satakunta	Erja Järvinen	Aila Hänninen
Häme	Emmi Lintonen	Tarja Kirvesmies
Pirkanmaa	Raija Toivonen	Marjut Leppänen
Kaakkois-Suomi	Virpi Torniaainen	Kaarina Liljander
Savo-Karjala	Auli Kolari	Anna-Liisa Itkonen
Savo-Karjala	Eveliina Reponen	Mari Ruuskanen
Keski-Suomi	Sari Kanala	Maija Piitulainen
Pohjanmaa	Kirsi Kandolin	Hanna-Leena Saarela
Oulu	Johannapiritta Huovinen	Leena Törrö
Lappi	Eeva-Maija Väisänen	Helena Norvapalo

Työvaliokuntaan kuuluivat puheenjohtajisto ja toiminnanjohtaja Merja-Hannele Vuohelainen